

Autor:
Pepe
Escoba
r

První tisková konference Tálibánu po nedávném ikonickém „saigonském“ okamžiku geopolitického otřesu v Kábulu, vedená mluvčím hnutí Zabihulláhem Mudžádhidem, byla sama o sobě přelomová.

Kontrast s rozháranými tiskovkami na vyslanectví Tálibánu v pákistánském Islámábádu po 11. září 2001, ještě než dopadly první americké bomby, by snad ani nemohl být výraznější – máme tu co do činění s úplně novou politickou entitou.

Některé věci se však nemění. Anglické překlady jsou stále otřesné. **Tady** najdete dobré shrnutí prohlášení Tálibánu, **zde** velice podrobný souhrn v ruštině.

Klíčové body:

Ženy nebudou mít problémy zajistit si vzdělání včetně vysokoškolského ani pokračovat v zaměstnání. Budou muset jen nosit hidžáb (jako v Kataru nebo Íránu), nikoliv burku. Tálibán zdůrazňuje, že „všechna ženská práva budou zaručena v mezích islámského práva“.

Islámský emirát „nikoho neohrožuje“ a nebude k nikomu přistupovat jako k nepříteli. Zásadní a bezprecedentní je ovšem zřeknutí se pomsty, základního stavebního kamene paštunské kmenové morálky. Bude vyhlášena všeobecná amnestie, i pro spolupracovníky bývalého režimu napojeného na NATO. Nebudou tudíž trestáni třeba překladatelé, kteří tak nemusejí prchat ze země.

Bezpečnost zahraničních vyslanectví i mezinárodních organizací „je prioritou“. Speciální bezpečnostní síly Tálibánu budou chránit jak ty, kdo ze země odchází, tak ty, kteří zůstanou.

Bude sestavena „inkluzivní“ islámská vláda, tzn. i s účastí žen a šíitů. Cizí média budou moci nerušeně pokračovat v práci. Vláda Tálibánu dovolí veřejnou kritiku i debatu. „Svoboda slova v Afghánistánu ovšem musí být v souladu s islámskými hodnotami“.

Islámský emirát Tálibánu stojí o uznání „mezinárodního společenství“, eufemismu pro NATO. Drtivá většina Eurasie a globálního jihu jej uzná tak jako tak. Povšimněme si například stále těsnější integrace SCO (Šanghajská organizace pro spolupráci) – Írán se brzy stane plnohodnotným členem, Afghánistán je pozorovatelem – s organizací ASEAN: drtivá většina Asie se Tálibánu stranit nebude.

Zaznělo také, že Tálibán se zmocnil celé země za pouhých jedenáct dní, což je dosti přesné. Zdůrazněny byly též „velmi dobré vztahy s Pákistánem, Ruskem a Čínou“. Přesto Tálibán nemá oficiální spojení a nepatří k žádnému vojensko-politickému bloku. Rozhodně ovšem „nedovolí, aby se Afghánistán stal útočištěm pro mezinárodní teroristy“, čti ISIS/Daíš.

V klíčové otázce opia/heroinu se Tálibán zavázal zakázat jeho produkci. Prakticky vzato tak CIA uzavřel heroinovou stezku.

Ať už se nad těmito vyjádřeními můžeme podívat sebevíc, Tálibán se dosud nevyjádřil k hospodářským/rozvojovým plánům a úmluvám – budou totiž potřebovat spoustu nových pracovních míst, odvětví i lepší obchodní vztahy s celou Eurasií. To vše by mělo být vyhlášeno posléze.

Ruská spojka

Bystřejší američtí pozorovatelé jen napůl žertem podotkli, že Tálibán při jediné tiskovce zodpověděl více otázek amerických médií než prezident Spojených států od ledna. Vidíme zde také hmatatelný důkaz, že si Tálibán od Moskvy a Pekingu rychle osvojuje zásadní PR a mediální dovednosti, když se zaklíná mírovým soužitím etnik, postavením žen, rolí diplomacie – jediným obratným krokem tak rozptýlil oblak hysterie zuřící v okruhu NATO.

Dalším krokem PR kampaně bude zbavit se smrtícího, ovšem na vodě stojícího spojení Tálibánu s 11. zářím: pak nálepka „teroristická organizace“ zmizí a Tálibán jako politické hnutí nabyde plné legitimacy.

Moskva s Pekingem návrat Tálibánu do regionální i globální geopolitiky pečlivě diriguje, což znamená, že v pozadí stojí SCO. To dohlíží na realizaci konsenzu, k němuž se dospělo po sérii setkání ministrů a hlav států a který vyústil v konání velice důležitého summitu v Dušanbe příští měsíc.

Hlavním kontaktem Tálibánu je Zamir Kabulov, zvláštní ruský prezidentský vyslanec pro Afghánistán. Kabulov mj. rozbil další lidmi z NATO šířený mýtus: „Neshledáváme žádnou přímou hrozbu našim spojencům ve střední Asii. Žádná fakta to nepodporují.“

Americké aparátčíky také jistě zamrazí ze Zabulovova odhalení, že „s Tálibánem dlouhodobě

vyjednáváme o možných plánech rozvoje po jejich převzetí moci a oni nám opakovaně potvrdili, že nemají žádné územní nároky a že si vzali k srdci poučení z roku 2000.“ Tyto kontakty byly navázány „v průběhu uplynulých sedmi let“.

O tálíbské diplomacii toho vůbec **Zabulov leccos odhaluje**: „Jestliže srovnáme schůdnost vyjednávání kolegů a partnerů, Tálibán v mých očích dlouhodobě výrazně převyšuje loutky z kábulského kabinetu. Vycházíme z premisy nutnosti uzavření a dodržování dohod. Co se týče bezpečnosti vyslanectví a bezpečnosti našich středoasijských spojenců, Tálibánu nelze v dodržování dohod nic vytknout.“

Moskva, věrná liteře mezinárodního práva“, nikoliv vágním zásadám západního „mezinárodního uspořádání založeného na pravidlech“ vždy odkazuje na zodpovědnost Rady bezpečnosti OSN: „Musíme zajistit, aby se nová vláda chovala takříkajíc civilizovaně. Až se na tomto všichni shodneme, můžeme začít proces (konec zařazení Tálibánu mezi teroristické skupiny).“

Zatímco tak USA/EU/NATO prchají v záchvatu paniky z Kábulu, praktikuje Moskva – jak jinak – diplomacii. Zabulov: „To, že jsme si s předstihem připravili půdu pro dialog s novou afghánskou vládou, je úspěchem ruské zahraniční politiky.“

Ruský velvyslanec v Afghánistánu Dmitrij Žirnov usilovně vyjednává s Tálibánem. Včera se setkal s významným bezpečnostním činitelem hnutí, setkání prý bylo „pozitivní a konstruktivní... Hnutí Tálibán praktikuje velice přátelskou, nejlepší politiku směrem k Rusku... Přijel sám v jednom vozidle, bez stráží.“

Moskva i Peking dobře vědí, že Západ pilně využívá taktiky hybridní války k diskreditaci a destabilizaci vlády, která ještě nestihla nic – vlastně se ani zformovat. Těžko tak oponovat formulaci čínských médií, která Washington popisují jako „stratéga ničemnosti“.

Důležitý je náskok Ruska/Číny v budování kanálů pro diplomatické kontakty s Tálibánem. Nesmíme zapomínat, že v Rusku žije 20 milionů muslimů a v Číně přinejmenším 35 milionů. Ti sehraji roli při obrovském projektu afghánské rekonstrukce – i celkové eurasijské opětovné integrace.

Číňané překvapení nebyli

Čínský ministr zahraničí Wang I si to uvědomil už před jistou dobou. Proto koncem července uspořádal setkání v Tchien-ťinu, kam si pozval zástupce Tálibánu, vedené mullou Baradarem, a tak jim *de facto* propůjčil plnou politickou legitimitu. V Pekingu už tehdy věděli, že další americký „Saigon“ je na spadnutí. Proto také prohlášení, v němž Čína zdůraznila své očekávání, že „bude hrát důležitou úlohu při procesu mírové obnovy a smíření v Afghánistánu“.

V praxi to znamená, že se Čína stane partnerem při investicích do infrastruktury, a to přes Pákistán a rozšířený Ekonomický koridor Čína-Pákistán (CPEC), jež posílí spojení se střední

Asií. Nová hedvábná stezka ze Sin-ťiangy do pákistánského přístavu Gwadar u Arabského moře se rozvětví: první názornou ukázkou je stavba nesmírně strategické dálnice z Pěšaváru do Kábulu Číňany.

Ti také budují silnici přes geologicky působivý, pouštní koridor Wachan ze západního Sin-ťiangy až do provincie Badakšan, v současnosti plně pod kontrolou Tálibánu.

Jde o celkem přímočarý obchod: Tálibán na oplátku nesmí poskytovat ochranu Východoturkestánskému islámskému hnutí (ETIM) a vměšovat se do situace v Sin-ťiangy. Kombinace obchod/bezpečnost působí jako výhodná pro obě strany. A to vůbec nemluvíme o budoucích projektech čínského využití nesmírného afghánského nerostného bohatství.

Širší scénář tak připomíná dvojitou šroubovici Rusko-Čína, spojenou se všemi „-stány“, včetně Pákistánu. Herní plán či chcete-li cestovní mapa pro Afghánistán je tudíž vcelku jasná. Při svých hojných interakcích s Rusy a Číňany Tálibán podle všeho dokonale pochopil, jak využít své postavení v nové „Velké hře“.

Nová a rozšířená osa zla

Hybridní válka impéria proti tomuto scénáři je v podstatě nevyhnutelná, stačí se podívat třeba jen na první prohlášení „rebelů“ ze Severní aliance, teoreticky vedené Ahmadem Masúdem, synem legendárního Lva z Pandšíru, zabitého dva dny před 11: zářím al-Kájdou.

Se starším Masúdem – ikonou, jsem se setkal. Zprávy znalců místních poměrů o jeho synovi příliš lichotivé nejsou. Přesto se už stihl stát miláčkem uvědomělých Evropanů: nablýskaná fotoreportáž pro AFP, spontánní návštěva profesionálního filozofa-šejdíře Bernarda Henri Levyho v Pandšíru a vydání jakéhosi manifestu v několika evropských listech, přetékaných obvyklými nezbytnými populárními slovíčky jako „tyranie“, „otroctví“, „vendeta“, „národ mučedníků“, „Kábul úpí“, „země v řetězech“ atd.

Celá věc značně „zavání“. Masúd mladší je i se svou hrstkou bojovníků zcela obklíčen v Pandšírských horách a jen těžko tak může organizovat mladé lidi do 25 let, kteří tvoří dvě třetiny afghánského obyvatelstva a jejichž hlavní starostí je najít si skutečnou práci v rodícím se skutečném hospodářství

Progresivní západní „analýzy“ tálibánského Afghánistánu by musely hodně přidat, aby se daly označit aspoň za irelevantní, když se autoři snaží publikum přesvědčit, že země není strategická – a dokonce pro NATO ztratila i svůj význam taktický. Toto smutné defilé názorně ukazuje, jak je Evropa pozadu, prostoupená svým typickým neokolonialismem v duchu „břemene bílého muže“ a okázale mává rukou nad zemí ovládanou klany a kmeny.

Čína se stane jednou z prvních mocností, která formálně uzná Islámský emirát Afghánistán, spolu s Tureckem a později i Ruskem. Už jsem naznačil formování nové „osy zla“: Pákistán – Tálibán – Čína, která se nevyhnutelně rozšíří o Rusko a Írán. No a co? Zeptejte se mully Baradara: je mu to jedno.

Článek Pepeho Escobara [How Russia-China Are Stage-Managing the Taliban](#) byl otištěn na webu Unz.com 18. srpna 2021.